

NÄTVERKET DEN NORDISKTRÄSTADEN
NETVÆRKET DEN NORDISKE TRÆBY

POHJOISMAINEN PUUKAUPUNKIVERKOSTO
NETTVERKET DEN NORDISKE TREBYEN

NYHETSBRÆV 2024:2 UUTISKIRJE 2024:2

Kjære trebyvenner.

Her kommer årets andre nyhetsbræv. Trebykonferansen i Åbo blir årets store begivenhet og vi har derfor valgt å bruke mye plass på det.

Foto 1

Foto 2

Foto1: Qwenselska huset, början av 1740-tal, restaurering Irma Sahlberg 1958, Mikko Laaksonen.

Foto2: Höbergsgatan 4, As Oy Korkeavuori Turussa, Adrian Thomander 1906, Mikko Laaksonen.

Välkommen på

Nordisk trästadskonferens 2024 i Åbo, Gård och stadsrum,

Torsdag 5. – Fredag 6 september 2024.

Exkursjon till Nystad och Raumo lördag 7 september 2024

Konferensen ordnas av Nätverket den nordiska trästaden, Föreningen för historiska städer i Finland, Bryggmaninstitutet och Åbo stad. Som konferenslokal fungerer Sigyn-salen i Åbo.

Temat ”**Gård och stadsrum**” omfattar många frågor i trästaden. En trästadsgård har ofta trädgård, på danska och norska ”have”. En gård har historiskt sett ofta omfattat flera byggnader, men idag är uthus ofta dåligt utnyttjade eller helt försvunna ur stadsmiljön. Stadsrum i trästäderna kan vara allt från handelsgator och centrumstråk till lantliga miljöer eller förortsgator. Även om gårdar ofta anses som en privat sfär, medan gator och torg är offentliga, kan denna uppdelning variera beroende på den verksamhet som pågår eller evenemang som ordnas på platsen.

Konferensprogrammet i Åbo omfattar bland annat:

Huvudföreläsare

Bekräftade föreläsare 23 maj är:

Professor emeritus Claes Caldenby om boken Landshövdingehus – typiskt göteborgskt.

Professor Panu Savolainen med titel ” Sjuttonhundralets trästad blev synlig! Rekonstruering av historiska trähus och stadsvyer ur syneprotokoll och brandförsäkringar”

Universitetslärare Mia Åkerfelt om Hilda Hongell och uppkomst av trästaden Mariehamn.

Tre parallella spår med föredrag av olika experter, forskare och andra med erfarenhet av praktiskt arbete med trästäder under dessa teman:

- Liv runt trähus
- Gårdsbyggnader
- Ytor, stadsrum och gård i trästäderna

Kortexcursioner i Åbo eftermiddagen torsdagen den 5 september

Festmiddag i Åbo slott på kvällen torsdagen den 5 september

Exkursionsdag till trästäderna Nystad och Raumo lördagen den 7 september.

Konferensens språk är skandinaviska, med engelska som hjälpspråk vid behov.

Call for papers

Vi efterlyser föredragshållare om trästaden kring konferensens tema! Presentationen kan gälla såväl praktisk restaurering och ombyggnad, verksamhet och aktiviteter i trästaden, forskning eller presentationer av böcker och publikationer. Räkna med ca 20 min presentationstid. Korta beskrivningar på högst 300 tecken ska skickas in till: historia@historiallisetkaupungit.fi senast i slutet av juni 2024.

Praktisk information

Mer detaljerat program, anmälan och information om hotell- och resereservationer publiceras vecka 24, d.v.s. 10-16 juni. Konferensavgift inklusive festmiddag är ca 200 euro. Exkursionen beräknas kosta ca 40 euro. Det slutgiltiga priset kan bekräftas först då vi har besked om miljöministeriets stöd för seminariet.

Åbo kan nås med färja från Stockholm, flyg från Stockholm via Arlanda. Buss eller tåg från Helsingfors-Vanda flygplats tar ca 2,5 timmar. Seminariet har finansiering från Svenska kulturfonden i Finland samt Centret av Konstfrämjande i Finland.

Bakgrund

Bevarandet av nordiska trästäder har förverkligats som samarbete mellan de nordiska länderna. Den första trästadskonferensen organiserades 1972 i Sandefjord, Norge. Baserat på den första fasen av samarbetet skyddades de flesta bevarade nordiska trästäderna och trästadsdelarna. I dag förverkligas samarbetet via nätverket Den Nordiska Trästaden. Nordiska trästadskonferenser har organiserats i Trondheim 2016, i Alingsås 2018 och i Helsingör 2021.

Åbo är Finlands äldsta stad och centralort i Finlands tredje största stadsregion. Stadsplanen omvandlades till rutnätsstad efter stadsbranden 1827. Några 1700-tals trähus finns bevarade, Klosterbackens museum är det enda enhetliga området som är bevarat från den här tiden. Kring stadens centrum finns 1800-tals trähus i empire, nyrenässans och jugend, till exempel vid Biskopsgatan. De viktigaste trästadsinslagen är de planerade arbetarstadsdelarna Port Arthur och Martins från 1900-talets början och kåkstäder från 1800-1900-talen, som Nummis, Raunistula och Lill-Heikkilä utanför gamla stadsgränsen. Av Finlands storstäder har Åbo det största inslaget av träbebyggelse.

Vellykket webinar i april.

Nettverket avholdt den 23 april webinar med temaet Kulturminnevern og miljøvern ved fortetting i randsonen av historiske trebyer. Webinaret hadde to foredragsholdere henholdsvis fra Norge og Sverige. Nettverket var fornøyd med gjennomføringen og ikke minst at det var ca. 70 deltagere. Vi tar med oss på veien videre denne fine kommentaren:

Det fördjupade och väckte så många frågor att jag inte kunde komma på någon enskild att ställa till föredragshållarna. Och så ska det vara, tycker jag. Man lämnar webinariet, påmind om att våra frågor är fler och ännu intressantare än man trodde förut . . .

Kanskje er du og med på neste webinar som er 14.november.

Nytt webinar 14. november 2024 klokkan 9.30-11

Tema: Ny teknik i gammel kulturmiljø

Nya installationer som solpaneler, laddstationer, luftvärmepumpar och ventilation tar allt mer plats även i välbevarade trästadsmiljöer. Det är positiva tillskott ur ett energi och miljö-perspektiv men kanske mindre positiva ur ett kulturhistorisk och estetiskt perspektiv.

Hur hanteras detta i våra kommuner? Finns det goda exempel på hur detta regleras eller föredömliga lösningar som gör installationerna mindre påtagliga i stadsmiljön.

Dessa frågor vill vi lyfta i en nordisk kontext på detta webinarium.